અસલી આ નકલી.

ઇન્દર સભા.

હુસ્નએ ફરમાયસ

મી. અહરૂદીન હુસુદીન નીઝામી બુકસેર.

ઠે તીન દરવાજા અમદાવાદ.



છપાકે

હુસેન

ઠે. ફા

ગઝલે અમાનત.

મૈ કીસકો સુખ્ખીકો નાગનને અમદીલ માર ડાલાહય
ડો કોસું તક મેરી તુરબતપે ફેલા કોડીયલા હય
ઝમાનેકો સનમ લેહરાકે ડસને માર ડાલા હય
ભડાઇ હય ગે એક કાકુલ કે તુને સાંપ પાલા હય
ગીરાયા મસ્હફે આરીઝ કો હમ સુન્તકી નઝરોંસે
ભજાહય કાયસનમ ખતે સંયાકા રૂહબોન કાલાહય
કોયા તાઝા હય નગ્મેં ગમ કે ડકી સાસ ભરભરકે
બડી મેહનતસે મયને ગે શાઝર જાડે મે પાલા હય
બહારે બાગ હય ચશ્મો ખના ખુશે રૂખ તાબાં
વો નરગીસ હય વો રવલા હય વો ર જ ના લાલાહય
ખયાલે ગેસુએ શબગુ ગે દીલ રોશને
અંધેરા ઉ ગો કે ઉજાલા હય
કભીતો ક ી કરો સાહેબ
કહાં કા ન.કાલા હય

ગરદન
ગરદન
કામ
દન

અસલી ઇન્દર-સભા.

(માલીકા બગીચા સાફ કરકે ખડે રહેના ગુલફામકા આના ઔર માલીસે યેહ કહેના)

ખ્વાહીશ હય અબ દીલકો હમારે આજ અય માલી ફુલોંકી,
રંગીન પલંગ પર સેજ બીછા દે નરમ નીહાલી ફુલોંકી,
બાપ મેરા ગુલઝારશાહ ઔર કહેતે હેં ગુલફામ મુઝે,
નઝારેહ ગુલ સીવાએ નહીં કહીં આરામ મુઝે
સરપે તુરરા મોતીયોંકા હે હાથમે ડાલી ફુલોંકી,
રંગી પલંગપર સેજ બીછાદે નરમનીહાલી ફુલોંકી,
ઝરીફ રંગી બવાં નીકલો તર્ઝ નીરાલાં ફુલોંકી,
રંગી પલગપર સેજ બીછાદે નરમનીહાલી ફુલોંકી
માલી—આપકી ખાતીર મેરે મહેરબાં જાલી બનાઇ ફુલોંકી,
રંગલી પલંગપર સેજ બીછાદી નરમનીહાલી ફુલોંકી.

ગુલફામ—સદશૌક આજ દીલપે નીહાયત સરૂર હય
કોહાયે દશોકે ખુદદ તજલ્લી એ તુર હય
પુંનુર દોજહાં—ભી યા અલ્લાહને કીયા,
હરઝર રહા બાચ દેખો ઉસીકા ઝહુર હય
આંખ ખુમાર નીદસેહય મસ્ત અય ઝરીફ,
કોઠેપે મુજકો જાકે અબ સોના જરૂર હય.

ગુલફામકા લેટના

ફર્શ ગુલપે લેટનેહી અબ હમે આતી હયે નીંદ,
દેખકે ફુલોંકા ફીર આંખોસે ઉડ જાતી હે નીંદ,
સેવતી બેલા ચમેલી જુઇ દાઉદી ગુલાબ,
ઇન સબોકા અતરેમશ્કમુરકી બના લાતી હે નીંદ,
કુચ્છ ન કુચ્છ ખુલેગા ગુલ આંખે ફડકતી હે નીંદ,
દેખેં કયા ખ્વાબ પરેશાં આજ દીખલાતી હે નીંદ,
(ગુલફામકા બામપર જાકે સોજાના આના સેરકરનેકેલીયે સબજપરી કા આલમ જાના કે મુલકમે ઔર આશકહોના સબજપરીકા ગુલફામ પર)



સબ્જ પરી—

તુંને તો મોરા મન હર લીનો ગોપીગાલ સાંવરીયા
ચાંદસા મુખડાં નીરગે જ એસી અખીયાં.
પડ ગઈ મોરી નજરીયા,
જાઉં યહાંસે બેજી કાલે દેવકો ફિર મગાઉં યહાંસે ઉડા.

સબ્જ પરી—

છલ્લા હમારા યાદ રખના યાદ રખના પાસ રખના—છલ્લા હમારા,
ઓ સોનેવાલે મજા લેનેવાલે યાદ રખના.
ચુનચુન કલીયાંમે સેજ બીછાઉં—ઓ સોનેવાલે મજા લેનેવાલે,
તુજકો છલ્લામેં નીશાનીમેં દીએ જાતી હું.
યાદ રખના કે તેરા દાગ લીએ જાતી હું,
સોજા ચેનસે વો નિંદ કે સોનેવાલે,
હમ તો જાતે હે જલે જાનકે ખોનેવાલે.
(રવાના હોના સબ્જ પરીકા, ગુલફામકા હાતોંકા બોસા દેકર.)

(રાજા ઇંદરકી આમદ)

સભામેં દોસતો ઇંદરકી આમદ આમદ હએ,
પરીજ માલોંકી અફસર કી આમદ આમદ હએ,
ખુશીમેં ચેહચહે બાઝીમ હે સુરતે બુલ બુલ,
બજા પ્રેમ ગગનમેં ગુલેતરકી આમદ આમદ હએ.



કરોગે હુસનસે આંખાકો અમ કરો રોશન,
જમીંપ મેહરે મુનવરકી આમદ આમદ હુએ.
મેતારોકી મહે અનવરકી આમદ આમદ હુએ
ગજબ કા ગાનાહે ઓર નાચહે કયા મતકા,
માહારે પીતનએ મેહશ્વરકી આમદ આમદ હુએ

રાજા ઇંદિર આપના હાલ સુનાતા હય—

રાજા હું મે કોમ કા ઓર ઇંદર મેરા નામ.
બીન પરીયોકી દીદકે નહી મુજે આરામ.
સુનોરે મેરે દેવરે દીલકો નહી કરાર.
જલદી મેરે વાસતે સભા કરો તૈઆર.
તખ્ત બીછાઓ જગમગાવો જલદીસે ઇસઆન
મુજકો ઉસપર બેઠના મેહફીલ કે દરમીઆંન,
મેરા સકલદીપમે મુલકો મુલકોં રાજ,
જી મેરાહએ ચાહના કે જલસા દેખુ આજ,
લાવ પરીઓંકા મેરી જલદી જાકર હાં,
બારી બારી આંનકર મુજરા કરે યાંહા,

પોખરાજ પરીકી આમદ

મેહફલે રાજામેં પોખરાજપરી આતીહએ,
સારે માસુકો કી સર નાજપરી આતીહએ,
જીસકા સાયા ન કભી ખાબમેં દેખા હોગા,
આદમી જાદોમેં વોહ આજ પરી આતીહએ.

દોસ્તને ફુરસત સે દોબાલગા આલમ મામુર,
કરને ઇસ બઝમ મેં આબ રાજપરી આતીહુએ,
જરદહો રંગ હસીનોંકા ન કયુંકર ઉસતાદ,
ગુલહે મેહફીલ મેં કે પુખરાજ પરી આતીહુએ.



પુખરાજ પરી અપના અહેવાલ સુનાતી હય—

ગાતી હું મેં ઓર નચ સદા કામ હુએ મેરા,
આફાક મેં પુખરાજ પરી નામ હુએ મેરા,
કુ દેસે મેરે કોઈ નીકલને નહી પાતા,
ઇસ ગુલસને આલમ મેં બીછા દામ હુએ મેરા,
મેં લાખકી દોલાખકી પરવા નહી કરતી.
કારૂંકા ખજાનાં અજી ઇનઆંમ હય મેરા
કરતી હું દીલોજાંસે મેં રાજા કી પરસતીસ;
કેહેતે હેં જીસે કાહકાહ વો ઇસલામ હુએ મેરા,
અલ્લાહને બખશાહુએ મુજે રૂતબએ આલી,
મરદું જીસે સબ કેહતે હે વો ખામ હુએ મેરા;
ઇનસાંકિ સરારત સે મેરા બસ નહી ચલતા,
દીલ લેકે મુકર જાનાં સદા કામ—હુએ મેરા,
ઉસતાદ કો દેતીહું દોઆએ દીલો જાંસે;
યેહ કામ ખુદા મે સહરો સામ હુએ મેરા.

ગુલફામ પરીકી જવાની-ગઝલ—

રફ્તાર કે અલનસે ગજબ કીએ હુઆ લીએ;
છોટીસી સીન મેં યાર બડે તુમ હો આફલીએ.
બોસા જો માંગા ચશમ કા કયા કેહર હો ગયા;
મુઝ પર ન એને બજમ મેં આંખે નીકાલીએ.
જાને ન દુંગા આપ કો સુનને કા કુછ નહી;
બાતેં બના કે વસલકા વાએદા ન ટાલીએ.
એક બોસે પર ચેહ ગાલીઆં અલાહકી પનાહ
કુછ મેં ભી અબ કહુંગા નહી મોહ સંભાલીએ.
ના મેહર મોકી આંખન અંગીઆ પે જા પડે.
સીના ખુલા હુવા હે દોપટ્ટા સંભાલીએ.
ખુશ ચશમ સબ જહાંકી અમાંનત હયે બેવફા;
જી ચાહતા હે આંખ કીસી પર ન ડાલીએ.

રાજા ઇન્દર—ખુબ રીઝાયા નાચ કે ગાકે,
પાસ મેરે અબ બેઠ તું આકે.
ખુશ હુઇ તુજ સે મેહફલ સારી,
અબ હયે "નીલમ પરી" કી બારી.

નીલમ પરીકી આમદ—

સભામેં આમદે નીલમ પરી આતી હયે,
સરાપા વો નજા સફકતસે ભરી હયે.
સેતારોં કી ઝપક જાતી હયે આંખે,
વોહ ઉસકે બરમેં મલબસે જરી હએ.
ગજબકા ગાના હયે ઓર ઉસકા ગમકનાં,
કભી જેહરા કભી વોહ મુસતરી હએ.
ન દેખા હોગા નાચ એસા કીસીને,
બલાહએ સેહર હે યા જાદુ ગરીહય,
જમીંપર વોહ પરી આતી હયે ઊસતાદ,
જવાહેરસે જો રંગત મેં ખરી હય.



નીલમ પરી અપના હાલ સુનાતી હુયે.—

ફુરાકે હોશ ઉડતેહેં ઉડનકી સાન પર,
નીલમપરી હયે નાંમ મેરા આસમાન પર.
અલ્લાહ કે કરમસે જમાનેમે હયે ઉરૂજ,
ઝુકાતાહે સારા ફલક મેરે આનબાન પર.
ઈનસાકી કયા હયે અસલ કે પુતલા હયે ખાકકા,
જીન ખેલ જાતે હૈં મેરી ઉલફતમે જાન પર.
નીલમકો ચુમ ચાટકે આંખોપે રખતે હયે,
શોહરા હયે મેરા જોહરીઓકી દુકાન પર.
કરતા નહી હયે કોન મોહબત કા હક અદા,
દેતે હયે જાન દેવ મેરી આન–બાન પર.
ઉસતાદને જમી પે બલા કર દીયા હમે નામ,
કયું કર રહે ન મેરા દેમાગ આસમાન પર.

ગઝલ—ઈશ્કકા ખનજર લગા હયે દીલ પે ગરી ઈન દીનો,
જખમકી સુરત હયે ખું આંખોસે જારી ઈન દીનો
બાગમે જાતી હયે ઉસ ગુલકી સવારી ઈન દીનો,
દમ ચુરાએ ફીરતા હએ બાદે બહારી ઈન દીનો.
દેખ કસમે કુચેએ કા તીલ મેં લે જાતા હયે દીલ,
દુશમનભી આપના કર રહા હયે દોસતદારી ઈન દીનો.
ભોલી ભોલી સકલ પર દીલ તડપા જાતા હયે સનમ,
કયાહી સુરત હોગઈ હય પીયારી પીયારી ઈન દીનો

ઠંડી સાંસે ભરતેહો હર દમ અમાનત ફીર લીએ,
જાન જાતી હયે કહો ફીર પર તુમાહરી ઇન દીનો.

(નીલમ પરીકી—ગજલ)

દીલ મેરા સહેરે ચનમસે ન હુવા શાદ કભી,
લે ગયા બાગમેં ભુલેસે ન સૈયાદ કભી.
છુટે જબતક હયે હમ અબે જાના જફાએ કરલો,
શું સેહગા ન તુમાહારી કોઇ બેદાદ કભી.
સીર જુકા જાતા હયે ઉઠતે નહી મકતલસે કદમ,
હાત મુઝ પર ભી કોઇ છોડદે જલ્લા કભી.
લેલીયા જુલફ કા સોદા સીરીંરી હૈ ચાહ,
કભી મજનું હું તેરે ઇશકમેં ફરહાદ કભી.
હોગા તબ જાલમેં બુલબુલ કા ફસાના માલુમ,
આયગ મોતકે ફંદેમેં જો સૈયાદ કભી.
ગુલગુલો કીસકો દીખાતે હો ઉરુજે પરવાઝ,
હમ ભી ઇશ બાગમેં થે કૈદ સે આઝાદ કભી.

ઇંદર— દેખા ચુકી તું કરતબ સારે,
પેહલુ મેં અબ બૈઠ હમારે.
કીયા સભાં મેં તુને નામ,
અબ હયે લાલ પરીકા કામ,

(લાલ પરીકી આદમ.)

સભામેં લાલ પરી કી સવારી આતી હય,
જમાઇ રંગ અબ ઇંદરકી પરી આતી હય.
ચાકમેં આએગા જુમઘટ નઝર સેતારોંકા,
ચેહનકે શુરખ જોડા પોશાક ભારી આતી હય.
નીઘા ઉસકી છુરીસી સો આ નીકલી હય,
લગાતી સબકે દીલોંપર કટારી આતી હય.
બીલેગા લાલકાં તખતા સભામેં અબે યારો,
નીહાલ હોકે મુરાદ અબ તુમાહરી આતી હય.
મેં કીસ જબાંસે કહું ઇસકી શોખીઆં ઉસતાદ,
બહારે તાજેકી મેહફીલમેં બારી આતી હય.

લાલ પરીકી જબાંની—ગજલ.



ઇનસાકા કામ હુશ્ન પે મેરે તમામ હયે,
જોઢ હયે સુરખ લાલ પરી મેરા નામ હયે.
યાકુત જર ખનીઝ હયે શગ કાર કા મેરે
નૌકર હકીક લાલે બદખશા ગુલામ હયે.
આશકકા કતલ કરતી હું અબરૂકે તેગસે,
દીન રાત મુજકો ખુન બહાનેસે કામ હયે.
પોશાક મેરી સુરખ હયે સુખડા હે ચાંદસા,
દેખો શફકમે રાતકો માહે તમામ હયે.
દિરતાદ અનજુ મનમેં રહે શુરખ રૂ સદા,
અલ્લાસે દોઆ એહ મેરી સુબેહ સામાં હયે.

(લાલ પરીકી—ગજલ સાવન.)

દીલકો મરગુબહે ઠંડી જો હવા સાવનકી,
માંગત હું મેં સદા હકસે દોઆ સાવનકી.
યાદ આતા હય વો સબજા વો ઘટા સાવનકી,
ફકલ દીખલાએ કહીં જલદ ખુદા સાવનકી.
ચડ ગયા જબકે ફલક પર મેરી આહુંકા ધુઆં,
ગીરગઇ ખલકકી નજરોંસે ઘટા સાવનકી,
દેખીએ આંખોસે કીસ કીસકે બરસતા હે લહું,
યાર બાતોંમેં લગાતા હય હીન સાવનકી
એક લેહજા ન થમતી હય ઝરી અસકોકી,

હમ ગઇ ક્યા મેરી આંખોકો હવા સાવનકી.
અબ ભાગાહુઆ જાત હય ખુદા ખેર કરે,
આજ બદલી નજર આતી હય હવા સાવનકી.

રાજા ઇંદર— કાટી રાત મજેમે સારી,
બૈઠ મેરે પેહલુ અબ પ્યારી,
બોહોત લડાઇ તુને જાન,
અબ હય સબજ પરીકા ધ્યાન

(સબજ પરીકી આમદ.)

આતી નજરે આંકરકે અબ સબજ પરી હયે,
લબ શુરખ હય—પર સબજ હય પોશાક હરી હય,
ફીરોજા ઊસે દેખકે ખા જાતા હય હીરા,
ચહરે મેં જમરરદસે સીવા જલ્વા ગરી હય,
જીન—ઊરસે ખેજન—હતકે સબબ ઊડ નહી સકતે,
પરીઓંકા સદા સરમસે બેબાલો પરી હય,
જેવરકાં હય ક્યા શાન જમરદદસે બદન પર
એક શાખ હય નાજુક કેશગુફેસે ભરી હય,
હંસતાહે જમરરૂદપે સદા ધાની દુપટા,
ક્યા હુસનકે એકબાલસે સબજાકો ચરી હય,
આમદકી ખબર સુનકે હશી નો મેં નહી દમ,
જો સમે હય મેહફીલમે ચીરાગે શેહેરી હય,
ઊસતાદ અજબ આશકો માશુક કે હય નામ,
વો શેહજાદેએ "ગુલફામ" હય પે સબજ પરી હય.

સબજ પરી આપના હાલ સુનાતી હયે.

મામુર હું શોખીસે સરારતસે ભરી હું,
ધાની મેરી પોશાક હય મેં સબજ પરીહું,
ક્યા અસલ હય સબજેકા મેરે હુસનકે આગે,
ફીરોજાસી ખુસ તરંગ જમરૂદ સો ખરીહું.
લે લેતાહું દીલ આંખ ફરીસ્તોંસે મીલાકર
ઇનસાં હે ભલા ક્યા મેં નહી જીનસે ડરી હું.
શોલા હય ભભુકા હય ગજબ હય મેરા ગુસ્સા
જલ જાએ પરીજાદ જો મેં ગરમ જરી હું,

જીંદા ન રખેગા મુઝે મુન લેગા જો રાજા,
શેહજાદએ "ગુલફાંમ" કી સૂરત પે મરીહું,
વો સમે મેં પરવાનાહું વોહ સરા મેં કુંમરી,
વોહ ગુલદય જાહાંમે મેં નસીમે સહેરીહું.
ઊસતાદકે દમ સેં ચમને ફુરન હે સરસબ્જ
મેં વારને તો ઊસકે દાગે જીગરીહું.

(રાજા ઇંદરકા સો જાના સબ્જપરીકા ગાતેહુવે ચલેજાના.)

રાજા જીતો સો ગયે દીયા ન કુછ ઇનઆમ,
જતીહું મે બાગમે યાંહાં મેરા ક્યા કામ.
(કાલે દેવકો બુલાતી હૈ.)

સબજપરી—સુનરે કાલે દેવરે તું મેરી એક બાત,
આતીથી રાજાકે ઘર મે આજકી રાત.
શેહજાદા એક બાગ પર સોતાથા નાદાંન,
જોબન ઉસકા દેખ કર નીકલી મેરી જાન.
ઉતરી અપને તખ્તસે તીર કલેજે ખાએ,
સોયાથા વો બેખબર હાત પાંઉ ફેયલાએ.
સૂરત ઉસકી દેખકર દીલસે ગયા કરાર,
મુહુપર મુહુ મેનેરખા કીયા ખુબસા પ્યાર.
દીલ મેરા લગતા નહી મહફીલકે દરમ્યાન,
કાલીબ મેરા હય યાંહાં વહાંહે મેરી જાન.
ઉસકો ગર તું લા ઉઠા જલદી જાકર યાર,
લોંડી મે હોજાઉગી તેરી બે તકરાર.

કાલા દેવ.—ઘરમેં રાજાકે હવે તું સબ પરીઓં કી સરદાર,
તુઝસે કર સકતા નહી હરગીજ મેં ઇનકાર,
તેરી ખાતર હયે મુજે સબસે યાંહાં શીવા,
પતા બતા માશૂકકા લાઉં અભી ઉઠા.

સબજપરી—જા તું સંગલ દીપસે અખતર નગરમે વહાં,
સોતાહે એક માહરૂ લાલ મેહલપર વહાં.
જલ્લા મેં હે આપહું અપના ઉસે નીશાન,
સબજ નશું કે આબસે તું ઉસકો પહેચાંન.

[illegible] દેવ—લાયા શાહજાદેકો મેં જાકર હીંદુસતાન,
તું અપને માશુકકો સબજ પરી પહેછાન.
સબજપરી—યેહી હયે શાહજાદા મેરા યહી હે મેરી જાન,
યેહી મેરા દીલદાર હયે મેં ઉસપર કુરબાન
(સબજ પરી સાહાજાદેકો નીંદમેસે જગાતી હયે.)
સોતે—હો કયા બેખબર ઉઠકે તુમ ધરગાર,
આંખ ખોલો લાડલો નીંદમે દા-ગીઆર.



(શાહજાદા નીંદમે જાગતા હુવા ઔર ઘભરાકર બોલત હયે.)
કોહા મેરા કયા હુવા છુટા કીધર મકાન,
સોયાથા મેં કીસ જગે આયા હું મેં કહાં.
ન વાહ મેરે લોગ હયે ન વોહ મેરી જાન,
ખ્વાબ યેહ મે દેખતા યા જાગ રહાહું યાહાં.
(શાહજાદા બેતાબ હોકર ગજલ ગાતા હુયે.)
ધરસે યહાં કૌન ખુદાકે લીયે લાયા મુજકો
કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુજકો.
હક—ને કયા ખ્વાબે પરેશાં યે દીખાયા મુજકો,
નજર આતા હયે ન અપના ન પરાયા મુજકો.
બસમેં જાલીમ કે મુજે છોડ દીયા હાયે ગજબ,
કુડને કોઇ પરસતામે ન આયા મુજકો.
હેફ સદ હેફ કીસીને ન ખબર લી મેરી,
કયા અજીજોને મેરે દીલસે ભુલાયા મુજકો.
નીંદસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠે પર,

ઉઠકે મુજીકે ન સુંગલસે છોડયા મુજકો.
તા હમે મરગ અબ ઉમીર રીહાઇ કી નહી,
કીસ બલામેં મેરે અલ્લાહ ફંસાયા મુજકો.
મુકલસી કી કોઇ તદબીર બતાદો ઉસતાદ,
હયે બહોત ગરદીસે કીસમતને સતાયા મુજકો.

(શાહજાદા એકરારીસે ગાતા હયે.)

મુજે કોન ઘરમે લાયા યહાં,
બતાવો યે કીસકા હોગા મકાન—મુજે કોન૦
સબ બીછડે કોઈ સંગ ન સાથી,
અજીજોકો અપને પાઉ કહાં—મુજે કોન૦
દીલકા કીસકો હાલ સુનાઉ,
સરપર બાપ ન માં—મુજે કોન૦
ઘર જાનેકી આમ નહી હયે,
પડી કીમ મુસીબતમેં મેરી જા—મુને કોન૦
ફંસ ગએ હમ જાલીમકે ફંદે,
કોઇ ઉસ ગાદશી કહીયો જાકે—મુને કોન૦

(સબજપરી શાહજાદેકા હાત પકડકર કહેતી હયે.)

દેખો તુમ મેરી તરફ ધરકા મતા લો નામ,
લોંડી મુજકો જાનકર કરો યાંહા આરામ.
જો હોનાં થા સો હુવા જાનેદો બસ ખેર,
ચલો ફીરો ખાવો પીયો કરો બાગકી સેર.
બતલાવ અબ-હ સબ નસબ ઓર તુમ અપનાં નામ,
રેહતહો કીસ કામ મે હેગા કહાં મકાંન.

શાહજાદા—મેહલોંમેં રેહતાહું મેં અયેસ હે મેરા કાંમ
શાહજાદા હું મે હીંદકા નામ મેરા ગુલફામ.
તું ઓરત કીસ કામકી આપનાં નાંમ બતા,
હેમનોંસાનો પર તેરે નીકલા હયે યે કયા.

સબજપરી—કામકી હુંગી મેં પરી સમજને હું હેરાન,
યે દોનો પર હેં મેરે અય મુરખ નાદાંન.
રેહતીહું મેં કાફમેં સબજ પરી હયે નામ.
રાજા ઈંદરકે યાંહાં નાચ હય મેરા કાંમ.

શાહજાદા—જલદી મેહ બતલા મુજે દીલકી હો ખીલવત

મેરા આના ફોસલરહે હુવાહવે તેરે પાસ.'

સમજપરી—તુજ પર મે આશક હુઈ ચલને ચલતે રાહ.

ઉઠા મંગાયા યાંહાં તુજે ભેજકે દેવ શીહા.

(સમજપરી શાહજાદેકી તારીફ કરતી હુયે.)

સરપે આંખો પે કલેજે પે બિઠાઉ તુઝકો,

આ મેરે પાસ ગલેસે મેં લગાલું તુઝકો.

દીલો જાસે મુજે ભાતી હયે અદાએ તેરી,

ખાસ લા ચાદસા મોહલુમેં બાલએ તેરી

લેટ પેહલુ મે મેરે ઘરકો મેં આબાદ કરૂં,

તુઝકો લીપટાકે ગલે વસલ સે દીલ શાદ કરૂં.

(શાહજાદ ગુસ્સા કરકે કહેતા હુયે.)

વસલકી તેરી કસમ ઘરમેં હે આનાં મુઝકો,

ન ખબરદાર અભી હાત લગાનાં મુઝકો.

મુઝકો નાદાં ન સમજ દુર હો દાના હું મેં,

કોમકી તું જો પરી હયે તો સીયાનાં હું મે.

ભેસવા તુઝસે જમાંનમેં ન હોગી જીન હાર.

આપ બદનામ હુઈ મુઝસે છોડાયા ઘરબાર.

ભેજકર દેવ મુજે એથ બુલાયા તુને.

આદમી [illegible] જાદો ફદમે ફસાયા તુને.

સમજપરી—જીંદગીકા હયે મજા બયેસી મુસા-કાતોમે

ચોગલે મુંઝસે બધારો ' ન જરા બાતોમે,

જુકર [illegible] કરે લડગઈ કીસમત તેરી.

[illegible] 'મુજસી પરીકો હુઈ ઊલફત તેરી,

[illegible] હીવાને "નહી સરમ જરા આતી' હય,

જવાનીમેં ભી કભી બનસાકે પરી આતી હય.

[illegible] મેરા જો ખુશ દીલ હોગા,

[illegible] તુજકો ન નસીબ કભી હાંસીલ હોગા

"—[illegible] જાકે [illegible] કરતાહું."

"—[illegible] આરતી [illegible] કરતાહું.

ઊસકા અરમાન મુજે જોશ જવાનીમેં હય.
ઓર જલસોંકા તો હાં દીલમેં ભી ચરચા હય,
નાચ પરીયાંકા કભી મેને નહી દેખા હય.
બાત આપને મુજે લે ચલકે વો જલસા દીખલા,
રાજા ઈંદરકે અખાડેકા તમાસા દીખલા
સેર મેં તેરે સબબ વહાંકી જો એકબાર કરૂં,
જીતેજી ફીર ન કભી વસલકા ઈનકાર કરૂં.
ઊમર ભર પાસ તેરેસે ન કહી જાઊં મે,
જો કહે તું ઊસે આંખોસે બજાલાઊં મે.

સબજપરી—એસી બાતોંકા જબાંપર નહી લાનાં અછ્છા,
જાન આફતમેં નહીં મુફ્ત ફસાનાં અછ્છા.
દેતા ઈંદરકે અખાડે પે અબસ જાન હે તું.
સખત બે અકલકે દીવાન હય નાદાં હય તું.
એસી જા સયરકો ઈનસાં નહી ચલતે હય,
વહાં મેરી જાન પરીજાદ કે પર જલતે હય.
આફત આ જાએગી તુજપર અરે એક આંનકેબીચ.
આદમી-જાદકા ક્યા કામ પરસતાનકે બીચ
કોઈ રાજાકો ખબર જાકે લગા દેવેગા,
ફૂંક દેગા વો મુજે તુજકો જલા દેવેગા.
ન જલાએગા તો આફતમેં ફસાયગા તુજે,
કેદ કરકે વો કુવે બીચ—ઝુકાયગા તુજે

શાહજાદા—મેં ન માનુગા ન માનુંગા કભી બાત તેરી,
કાંમ કીસ રોજ-યેહ આએગી મુલાકાત તેરી.
બાત જો અસલથી મેં અકલસે પેછાંન ગયા,
બાએસ ઈનકારકા જાની મે દીલ જાન ગયા.
તું કીસી દેવકી ખીજમતમે વહાં જાતી હય,
ઈસલીએ મુજકો સભામેં નહી લે જાતી હય.

સબજપરી—બાત હરગીઝ યેહ ઝબાંસે ન નીકાલો સાહબ,
હોશમેં આવો જરા મોહકો સંભાલો સાહબ
દેવસે મુજકો બુરા કામ જો કરના હોતા,
આદમીજાદ પે કીસ વાસતે મરતાં હોતા.

મેં પરી હોકે ઓર એસે પે ફીદા જાન કરૂં,
એડી ચોટી પે મુવે દેવોંકા કુરબાન કરૂં.

[illegible]જાદા—દીલ હરેક સખશકા ફંદેમે ફસાતી હય તું,
અએ પરી કયું મુજે બાતોંમે ઊડાતી હય તું.
સુબેહ હોતી હય મેરી જાન કોઈ આનકે બીચ,
બેહરતી મુજકો સુનાં ચલકે પારસ્તાંન કે બીચ.
વહાં ન લેજાયગી તો જીસે ગુજર જાઊંગા,
આપ મે અપનાં ગલા કાટકે મર જાઊંગા,

[illegible]જપરી.—મુફ્ત કી યાર ખરાબ અપની જવાની તુંને.
હાએ અફસોશ મેરી બાત ન માંની તુંને.
અબ મીલેગા ન અજીજોસે ન માં બાપસે તું.
શેરકે મુંમે મેરી જાન ચલા આપસે તું,
થક ગયે હોટ કહાંતક અરે સમજાઊં મેં
ચલ અખાડા તુજે ઈંદરકી દીખ લાઊં મે.

[illegible]જાદા.—કીસ તરેહ ચલને પે તૈયાર મેરી જાન હું મે,
તુ પરીજાદહે ચાલાક ઓર ઇનસાંન હું મે.
ઊડકે તું જાયગી એક પલમે પરસતાંનકે બીચ,
હાત ફૈલાકે મે રેહજાઊંગા અરમાંનકે બીચ.
કોઈ ઊડ ચલનેકા તદબીર બતાદે મુજકો,
પર કીસી દેવકે તું નોચકે લાદે મુજકો.

[illegible]જપરી.—બેકી બાતેં ન કરો હોસમેં આવો જાની,
ન પરીજાદસે બે પરકે ઊડાવો જાની
થાંમ લો પાયા મેરે તખતકા અબ હાતસે તુમ,
છુટ જાનાં ન કહી રાહમે પરસતાન—સે તુમ.
મુજસે વાં જાકે કોઈ બાત ન કેહના સાહબ,
પીછે પીછે મેરે તુમ સાથમે રહેના સાહબ.
ગાકે ઓર નાચકે ખુબ સબકો બનાદુંગી મેં,
તુજકો લે જાકે દરખતોમેં છીપા—દુંગી મે.
કીની આફતમે એકાએક અગર આનાં જાની,
યાદ રખના કે મુજે ભુલ ન જાનાં જાની.

(સબ્જપરીકા તખ્તપર બૈઠના ગુલફામ કાતખ્તકા [illegible] પકડકર લટકજાના તખ્તકા આસમાન પર ઉડના.)



(રાજા ઇન્દરકા મયે દરબારીઓંકે તખ્તપર બૈઠે હુવે [illegible] આના સબ્જપરીકા ગુલફામ કો દરબારમે સાથ લેકર [illegible] ઓર દરખતોંમે છુપાના)

સભામે ગુલ—વાકર મુજે આપ કીયે આરામ,
આઇહું મે ફીર યાંહા કરને અપના કામ.
કરને અપનાં કામ યાંહા ફીર મેં હું આઇ,
હુમરી છંદ ગજલકી જીમે ધુન હય સમાઇ.
સમાંન બંદીગ આજ જો મેં જી ખોલકે ગાઇ,
દેખગે સબ ગીસતાદને ક્યા ક્યા ચીજ બનાઇ.

સબ્જ પરીકી ગાના.

મોરી અખીઆં ફડકન લાગી,
ક્યા હુઆ યાર કીરધ ગઇ સખીયાં અખીયાં ફરકન લાગી.
દેખ ફુકતહે જીઆ તડપત હે,
પીત લગાકે મજા હમ ચખીયાં—અંખીઆ ફરકન લાગી.
નેનનમેં દીલદાર બસત હય,
એ અખીઆં ઓલમાસ પરખીયાં—અંખીયાં ફરકર લાગી.
બલબલ જાઉં મેં ઉસતાદ કે,
બીચ સભોમેં મોરી પત રખીયાં—અંખીયાં ફરકન લાગી.

ગજલ સબ્જ પરીકી.

બુટીહું મેં આલમકો સ.ર સાર ઇસે કેહતે હય,
ગરતીસે નહી ગાફેલ હુશીયાર ઇસે કેહતે હય.
દંગ લેકે મેરા છોડા આજાર ઇશે કેહતે હય,
અચ્છા ન રહા એક દીન બીમાર ઇશે કેહતે હય.
કલ ઘરશી જો વોહ નીકલા એક હશર હુવા બરપા,
દીલ પીસ ગએ આલમકે રફતાર ઇશે કેહતે હય.

(રાજા ઈંદ્રરકી હજુરમે લાલ દેવને ચુગલી કીહ.)

મહારાજકો હક રખે શાદકાંમ
નર્ક અર્જ હયે આજ કરતાં ગુલામ.
મે ખાતાથા ઇસ દમ ચમનકી હવા,
હકીકત વો દેખીકે હોસ ઊડ ગયા.
શજર હે પુરાનાં જો શમ સાદકા
ગુજર-ગાહ હયે એક આદમીજાદકા.
નહી કરતી અસલા મેરી અકલ કામ,
પાહ ઇનસા હરે યાંકે માહે તમામ.
ઉમ કોન લાયા યહા અપને સાથ,
ઇસી ફીકરમેં કબશે મલતાહું હાથ.

(સબજપરીકા લાલદેવકો બાજુ લેજાકર સમઝાના)

નહૂંકર લાલ દેવ ઇસતરાંકે કલામ,
અરે બેમુરવત જબા અપની થા.
ખુદાકે ગજબસે જરા દીલમેં કાપ.
ચુગલખોરકે મોહકો ડસતે હય સાપ,
પરીકી તરફ દેખ અહમક ન બન.
બુરાઇશે બાજ આ બ કોલે હસન.
કીસીકી બદી તું ન કર એયબ હય,
કે ઉસકા ખુદા આલેમુલ ગેયબ હય.
દીલ આશક ઇસ બાતશી હીલ ગયા,
તુજે અય કમબખત ક્યા મીલ ગયા.

(રાજાકા પરીયોંસે ગુફતગુ કરકે લાલદેવસે દરયાફ્ત કરના)

અરે દેવ તું હય યે ક્યા બક રહા,

મેરે બાગમે કોન ઇનસાંકા કયા.
હુવા કીસતરેહ યહાં બશરકા ગુજર,
પરીઓંકે દહેસતસે જલતે હય પર.
કદમ રખ શકે જીનકી કયાં જાન હય,
ફિરસતોંકી યહાં અકલ હયરાન હય.
કીસી દેવસે આસનાઇ ન હો,
પરી કોઇ સાથ ઉસકા લાઇ ન હો.
ઉસે ખેંચ લા પાસ મેરે સીતાબ,
કે ગુસ્સેસે હય હાલ મેરા ખરાબ.

લાલદેવકા આદાબ બજાકર જાના ઓર ગુલફામકો [illegible]
કોનેમેં છુપા હુંવા પાના.

અગર હે કે જીન હય કે શાયા હય તુ.
પરસ્તાનમે કયુ કર શે આયા હય તુ.
ઊઠા આંખ કર જલ્દ મુજરો બજાં,
બિઠાયા તુજે કીસને લાકર યાંહાં.
ચમનકા કોઇ ગુલ કે બુટા હય તુ.
સીતારા કહા અનકે ટુટા હય તું.
પરી પર હય સયદા તેરા દીલ હુવા,
અખાડેમે ઇન્દર કે દાખીલ હુવા.
મેરે સાથ ચલ જલ્દ અય બેશઉર,
બુલાયા હય રાજાને અપને હજુર.

(લાલદેવકા ગુલફાંમકો ઘસીટકે લે જાના તમામ [illegible]
ફીલકા હયરતમે આના)

હુજુરામે હાજર હય યેહ શોલેખુ,
મહારાજ સાહેબ નીધા રૂબરૂ.
બજા આપકા હુકમ લાયા ગુલામ,
ચમનમે પોંહચકર કીયા અપના કામ.
શજરકે તલેસે ઉઠાયા ઉસે,
સભાકી તરફ ખેંચ લાયા ઉસે.
ડરા મેં ન કુછ ઉસકી ફરીયાદસે,
ઉઠ લાયા કુમરીકા શમશાદસે.

સીતમ કીઉંગે જો સલવર હમ,
આઇ કહેત—ખસલત ગુનાહગાર હમ.

(રાજા ઇંદરકા ગુલફામસે પરસ્તાંનમેં આનેકા
સબબ પુછતા હય.)

અરે કોનહે તું તેરા ક્યાંહે નામ,
સભા મેરી કી તુને બરહમ તમાંમ.
તુજે લાયા યહાં કોન અય બદ સીફાત,
યહાં મુજસે કર જલ્દ યેહ વારેદાત.
કીયા કસદ તુને પરસતાનકા,
ન ખોફ આયા અપની તુજે જાનકા.
મેરી સારી મેહફલકી લી આબરૂ,
યાંહાં ઘુસને આયા પરીયોંકા તું.
બતા હાલ આનેકા એ દર્દનાક,
જલાકર અભી વરન કરદુંગા ખાક.

(ગુલફામ રાજા ઈંદરકે નજદીક દસ્તબસ્તા અર્જ કરતા હૈ.)

કહું ક્યા ફલકકા સંતાયા હું મેં.
યાંહાં ખેલકર જી પે આયા હું મેં.
પરી સબજ જો હયે અખડે મેં યાંહાં,
ઊસકા હું દીવાના મેં નીમજાં.
ઇસી ફીકર મેં શારેકો ઘુનતાથા મેં.
સભાકી સદા ધુમ સુનતાથા મેં
વો આને લગી આજકી સબ જો યાહાં,
લટકકર હુવા તખતસે મેં રવાં.
બલામેં હુવા યાહાં ગીરફતાર હું મેં,
જો ચાહો સજા દો ગુનેહગાર હું મેં.

(રાજા ઇંદરને સબજપરીકો બુલાકે લાનત મલામત કરના)

અરે ઓ પરી સબજ ઓ બે હવા,
મેરે સામને જલ્દ આ બેસવા
ચુડી હયે તેરી જાત બુનીયાદ પર.
કે આશક હુઇ આદમી જાદપર.
બનાયા અરે તુને ઇનસાંકો યાર,

બંકોકી દેસને સુન તુ અપે નાબકાર
તેરા રંગ ગૈરતસે છોડના નહી,
તુજે ક્યા પરીજાદે છુડતા નહી,
સભામે લગા હાથ ઇનસાફકા સાથ,
તેરા અબ ગૈરબાં હુવે ઓર મેરા હાથ.

(ઇન્દરકા સબજપરીકા મારને જાના સબજપરીયોકા આઆદાબ અટકાના ઓર મેઢ કહેના.)



(આંડ ઠુમરી)

રાજાજી ન કરો જુલ્મ યે ખતા હુવી બેસક બડી—રાજાજી
મોહબતકે મારે હુવા કુસુર ખતા બક્ષો—રાજાજી
રહમ કરોજી માહરાજ ખતા બક્ષો—રાજાજી

(મારી આના સબજપરીકા ઓર ગુલફામકા મલામત કરનાં)

જફા વો શીનગડી સજાવાર હું,
હકીકતમેં તેરી ગુનાહગાર હું.
અરે કયુ મેં વાં તુજસે કેહતીથી ક્યા,
ન માના મેરા હાયે તુને કહા.
બલામે પડા આપકી બેખતા.
મુજેભી આખાડેમેં રૂસવા કીયા.
કહાં હૈ કે અબ દેખું રાજા તુજે.
ખુદાકો મેરી જાન સોપા તુજે.
જો જીતે હુવે તો ફેરભી મીલે જાયેંગે,
નહી તો કીયે કી સજા પાયેંગે.

રાજા ઇન્દરને લાલ દેવસે ગુલફાંમકો કૈદ કરનેકા હુકમ ફરમાયા ઓર સબજ પરીકે પર નોચકર અખાડેસે નીકાલ દેનેકા કહા.

મારે દેવ કર કૈદ બેદાદકા,
પકડ લાવ ઇસ આદમી જાદકા.
કુવા ચાહ જો હયે કાફમેં પુર ખતર,
અભી ઉસમેં જાકર ઇસે કૈદ કર.
પરી સબજ હય જો આગે ખડી.
ખતાકાર હય ઇસ બેશવાને બડી
સો તુ નોચકર ઉસકે પર ઓર બાલ,
અખાડેસે મેરે અભી દે નીકાલ.
ઉડાતી ફીરે ખાક યે કુ બકુ;
ન આયે હમારે કભી રૂબરૂ.

સબજપરી—

નજરયા મીલાઓ જાવ છેલ સૈયમાં નેહા લગાઓ જાવ ઓ છેલ સૈયમાં,
લાગી અગન સુલગે તન બદનરે કયસી પીરીત લગાયે.
પરેમપ્ય ના પાય ન ચયના ઓર તુભી બીછડા જાયે,
હાય રાજાને મારી યે કારી કટારી મે વારી નજરીયા મીલાયે જાવ
ઓ છેલ સૈયમાં.

કવ્વાલી-સબજપરી—

મુજસે બરગશતા જો તુ અયે ગુલબદન હો જાયગા.
મેરી નઝરાંમે જહાં ઉજડાં ચમન હો જાયગા.
દાગ હાય દીલ અગર ચંદ બહારોંપર રહે,
એક દીન સીના મેરા રશ્કે ચમન હો જાયગા.
મુજકો દીવાના સમજકર આપ છેટેંગે ઝરૂર,
મેરે મતલબકો મેરા દીવાનાપન હો જાયગા.
હાય ઇતનાભી ન આયા ઇશક લયલાકા ખયાલ.
ઇસ જુનમે કયસ આવારા વતન હો જાયગા.
અય ખયાલી દેખનેકી ફી હયે યે સબ કુછ બહાર,
એક દીન બરબાદ હસતીકા ચમન હો જાયગા.

ગુલફામ—જાતા હું કૈદખાનેમેં દરબારકો સલામ.

જીનકો પરી કો દેવકે સરદાર કો સલામ.
ચાહત પરીકી મુજકો સુકાતી હય ચાહમે,
સુરફકો ઓર મીસરકે બાઝારકો સલામ.
ભાગે ધરમસે જાતાહું પુરખાર દસ્તમેં,
ગુલકો કલીકો નરગીસે બીમારકો સલામ.
ઝીનદાનમે લાલદેવ મુઝે લેચલા ઝરીક,
ઇન્દરકો ઓર બઝમકો દીલદારકો સલામ.
હિન્દુકો રામ રામ મુસલમાનકો સલામ,
જાતાહું કેયદખાનેમે દરબારકો સલામ.
(લાલદેવકા ગુલફામકો કુવેમે કેયદ કરના.)



સબજપરી જોગન હોકર પરસાતાંનકે બીચ આતીહે—

જોગન આતી હે પરી બનકે પરસાતાંનકે બીચ,
સમરન હાતોમે હય મુન્દરે હે પટે કાંનકે બીચ·
સીર પે અનવાઠ હે રખે મોહપે સમાઇ હય ભબુત,
સેલીઆં ડાલી હે ગરદનમેં ગીરેબાનકે બીચ.
ચાલ મતલાની હે આંખે હય મય ઇસકકી લાલ.
મસ્ત ઝીહબાદેચે ગુલફામકે હય ધ્યાનકે બીચ,
સારોમે ધુનતી હય સદા સુનકે ચરંદ ઓર પરંદ;
બેહરકિંક અજબ અંદાજ હય હરતાંનકે બીચ.
તાલીમે બોઠી હય લગ દીદકી મુસતાક આંખે,
દીલ હય સીને મેં તપાં વસલકે અરમાંનકે બીચ.
કહી ગુલફામ કા દેખો નહી મીલતા હય પતા,

આક ઉઠાલીકી રીસ્તી હમ બયખાનકે બીચ.
સબજ જારેમેં હમ કયા ચેહરેમે રાશનકી છયા;
ઝુળકો ચાંદની હમ ખેત કયા ખ્યાનકે બીચ,

[illegible]ના સબજપરીકા લીબાસે ફકીરાના યાદ ગુલફાંમ [illegible]
ઔર ચેહ કુમરી ગાના

મેતો શાહજાદેકો ઢુંઢન ચલીયા,
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં.
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેતો શાહજાદે૦
જી જાવત હમ કમર નહી આવત,
હમ મેહેલોકી પરીયાં રે--મેંતો શાહાજાદે૦
લટ છટકાકે ભેસ બનાકે,
દેશ બીદેશ નીકલીયાં રે—મેતો શાહજાદે૦
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં,
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેંતો શાહજાદે૦
સીસ બીકસ ગયો પાંઉ ઝુલસ ગયો.
ધુપમે બન બન જલીયાંરે—મેંતો શાહજાદે૦
તન કુમલા ગયો મુખ મુરજા ગયો,
જેસે ગુલાબ કી કલીયાંરે—મેંતો શાહજાદે૦
અંગ ભભુત જોગન બન મીલીયાં.
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેંતો શાહાજાદે૦
જગ દુશમન હમ રાહ કઠણ હય,
બલા એ કયુકર મીલીયા રે—મેંતો શાહાજાદે૦
જાએ કહો ઉસતાદસે ગુર્જઆ,
અખીયાં લોક બદલીયાં રે—મેંતો શાહાજાદે૦
અંગ ભભુત જોગન બન મલીયાં,
છાંન ફીરી સબ ગલીયાં—મેંતો શાહાજાદે૦

(કાલેદેવકા આના ઔર જોગનકા ગાના સુનકર રાજા ઇન્દરકો ખબર કરનેકે લીયે જાના)



[illegible]જપરી—મરતીહું તેરે હીજરમે અયે યાર ખબર લે.

અબ જાનસે જાતીહું એ બીમાર લે.
ફીરતીહું તસ્સવરમેં તેરી સુબેહસે તા સામ,
બેતાબ હય તાલીબે દીલદાર ખબર લે.
બાજારે વફા ગરમ હય અયે યુસુફે સાની,
દીલ બેચતીહય તેરી ખરીદાર ખબર લે.
હુટેસેબી અબ તેરા હિજ્રાના નહી મીલના,
હું ભાન રહી કુચે ઓ બાજાર ખબર લે.
દુનીઆંમેં કોઇ આન કોઇ દમકી હું મેહમાન,
અબ સાંસહે લેના મુજે દુસવાર ખબર લે
આંખે હવે લગી દર સે દીખા શકલ ખુદારા,
સીર ફોડ રહીહું પસે દીવાર ખબર લે.
એતનાંબી નહી ચાહીયે આશકોસે તગાફુલ.
સો બાર અગર હાલતો એકબાર ખબર લે.
આયાહે મોહોબતમેં નહી ઇસ્મતકી ઉમીદ,
મરતાહે તેરા આબ ગીરફતાર ખબર લે.
[illegible] દીખા [illegible] અબ આયે [illegible]..
[illegible]

(કાલીદાસને રાજા ઇંદરકે નજદીક જોગનકી તારીફ કી)

ખુદા રાજા ઇંદ્રકો રખે શાદમાં,
જો હો જાન બક્ષી તો બોલુ ઝબા.
પરસતાંનમે જોગન એક આઇ હય,
ખલાક સબ ઉસકી તમાસાઇ હય
વો હય નાચતી ગાતી ઇસ તાનસે,
કે ઉન સદકે હોતે હવ સો જાનસે.
ગઝબ બેહરવીકી હરએક તાન હય,
ખુદાઈ કા દીલ ઉસપે કુરબાન હય.
બની હય ભગન ઓર અફસાં ચુની,
ન દેખી હય જોગન ન એસી સુની.

(મુસ્તાક હોના ઇંદરકા ઓર અખાડે મે જોગનકો બુલાના.)

ન કર દેર અબ તો ન બેહેરે ખુદા,
અખાડેમે મેરે ઉસકો જલદ લા.
મે દેખુ વો જોગન હય કીસમાનકી
પરી હય વયા કિસમ ઇનસાનકી
કીસી દેર ઉનકી આનાઇ ન હો,
મેરે પાસ ફરીયાદ લાઇ ન હો
મુઝે રાગકા નાચકા જોક હય
ફકીરોસે મુજકો બહોત શોક હય
ન લાય વો કુછ ઓર દીલમે ખયાલ.
દિખાએ મુજે આકે અપનાં કમાલ.

(સબ્જ પરી—કવ્વાલી.)

કોઈ આશક ગીરીફતારે ઇશ્કીમે પડા હોગા,
તો ઇઝરાઇલકે આનેસે વો પેહલે મરા હોગા.
કહા હકને તુ કર શૈતાન તો મજનુને કહા હકસે,
મેરા સીજદા હે લેલાકો તુ કયા ઉરાસે બડા હોગા.
અગર સુરત તુ સયલાકી ખુદાયા બનકે આજાયે,
બદનસે સર જુદા કરકે તેરે આગે ધરા હોગા.
નહીં ખ્વાહીશ હૈ જન્નતકી ફકત ખ્વાહીશહે લયલાકી,
મેરી લયલા મીલાદે તો તેરા એહસા બડા હોગા.

જતા ઉન આશકોંકા મેહ બતાતાહુ
ગલી માશુકકી હોગી વહા આશક ખડા હોગા.



(કાલા દેવ રાજા ઈંદરકા સોક જોગનકો જાહીર કરતા હુવે.)

અરે જોગન આજ દીલમે હો અપને શાદ
કીયા હે તુજે રાજા ઇન્દરને યાદ.
કીસીસે તેરા સુન લીયા હય જો હાલ,
મુલાકાતકા શોક ઉસે હે કમાલ.
મેરા દેર કરના ઉસે સાક હય,
તેરે નાચ ગાંનેકા મુસતાક હય.
મુરાદ અબ તેરે દીલકી બર આયગી,
જો માંગેગી વો ચીજ મીલ જાયગી,
ન ફીર ઉમર ભર તું કરેગી સવાલ,
વો એકદમ મે કરદેગા તુજકો નીહાલ.

(કાલે દેવકા જોગનકા જવાબ.)

યે બાતેં ન લાનાં જબાંપર કભી,
ફકીરોંસે અછી નહી દીલ લગી.
બડા વો મેરા દેનેવાલા હુવા,
ખુશામદસે પેટ તેરા કાલા હુવા.
ફકીરોંકો દોલતકી પરવા નહી,
યાંહાં હકકો અફજાલસે કયા નહી.
જો ગાનેકા રાજા તલબગાર હય,
તો યાંહાં કીસકો ગાનેસેં ઇન્કાર હય.

તમીઅત મુખાતેબ અગર પાઓગી,
જો આતાહય મુજકો સુના આઓગી
(કાલા દેવ જોગનકો સામે લે આતા હે ઓર રાજા
ઇંદિરસે અર્જ કરતા હે.)
માહારાજ કીજીએ ખબર અપ નીગાહ,
યે જોગન હૈ હાજીર બહાલે તબાહ.
મીલા કીશ ખરાબીસે ઇશકાં નીસાં,
હુઆ મેં પરસતાંમેં હર સુ દાં.
અજોન જહદ ખિજમમેં અયાહું મેં
અજબ ખુશ ગુલહે યે જોહરા જબી,
ઉડ રી હે જંગલ મે કના ભેહરવી.
હર એક તાંનપર લોટ જાતાહે જી,
સુનાં હોગા ગાનાં ન એસા કભી.
(જોગનકો રાજા ઇંદિરકા સવાલ.)
અરે જોગી અયે દરદકી મુબતીલા,
ફકીરોંકા કહું ભેસ તુને લીયા.
ફીદા કીસ પ હૈ કિસ પે સેદાહય તું,
કોઇ આદમી હે યા પરી હે તું,
કાંહાંસે યાંહા તેરા આના હુવા,
કીસે ઢુંડતી ફીરતી હય કુબકુ,
ઉડાતી હય કયું ખાંક જંગલકી તું,
સુના અપના ગાનાં મુજેભી જરા,
ઉડા ભેહરવીં છનદ યા જોગીયા.
(રાજા ઇંદરકો જોગનકા દરદનાક જવાબ)
મહારાજ પુછો ન જોગનકા હાલ,
ફકીરોંકા દીલ દરદસે હૈ નીહાલ.
મેરાં મુજસે માશુક હે છુટા ગયા,
મેરાં રાજ બસ દેસમે લુટ ગયા.
યાંહા ઢુંઢને ઉસકો આઇહું મેં,
બીરોગન હું ગમકી સતાઇહું મેં,
સુનાતી હું ગાનાં જો હેં મુજકો યાદ,
[illegible] કયા જો મીલ[illegible] દીલકી મુરાદ.



ન જોગનકા રદ કીજીયેગા સવાલ.

રાજા ઇંદરકે નજદીક જોગનને ઠુમરી સુનાઇ.

કાહા ગયો શાહાજાદા જાની પ્યારા,
દીલ તડપત હે હમારા—કાહા ગયો૦
વાકા પતા કહી લાગત નાહી,
ઢુંઢ ફીર બન સારા—કહા ગયો૦
બીન જાનીકે ઇન નેનયમે,
રેન દીના અંધીયારા—કાહા ગયો૦
કૌન કહે ઉસતાદસે જાકે,
તુમહરે દમકા શાહારા—કાહા ગયો૦

(રાજા ઇંદર ખુશ હોકર જોગનકો પાંનકા બીડા દેતા હૈ)

પાંન લેકર ક્યા કરૂં કીસી સમજ રગકા ખ્યાંન હે.
હટીયા ચુનાહએ બદન ખાન પાન હે.
ઇશક લહુ પીપીકે રંગ લાયા હે,
ફીરાક ને કતલકા બીડા ઉઠાયા હેં.

(રાજા ઇંદર જોગનકો હાર દેતા હય, વો નહી લેતી હય.

હાર જીનહાર ન લુંગી દિલકો ખાર હય,
અપના ગુલ ઓજાર ગલેકા હાર હોતા બાહાર હય.

(જોગનકી જબાની ગઝલ)

દિલકો ચૈન એકદમ, તેરે બગેરે કોઇદમ મીલતા નહી
વોહ મેરા [illegible] [illegible] ખીલતા નહી.

કીસ તરફ સરાસર મેરે ગુલકો ઊડાકર લે ગઇ,
બુલબુલ આલમમે વોહ રસકે ચમન મીલતા નહી,
આવરી હું બેરંગ ઊસ્કનમે જુસે ખાંકી તરેહ,
સુસુદે ગુમ ગશતેહા ચાહ જકન મીલતા નહી,
જીંદગીસે તંગ હું બેઝાર બાગે દેહરમે,
એ કલીહય દીલકી વહ ગુનચે દહન મીલતા નહી,
જીતે જી જીસપર મરી ઇનસાં કરે તરફ લેબાસ,
બાદે મુરદન ઊસકે હાનોસ કફન મીલતા નહી,
સકલે તાઉસે ગુલરતા હુ સરાપા દાગદાર,
ગુલબદન પરએ હર વોહ ગુલબદન મીલતા નહી,
જીસકી ખાતીર ઝાંકતીહુ ખેહરે આલમમે કુવે.
વોહ ગરીક કુલજમે રંજો મહન મીલતા નહી.
કરતીહું કુકુ સદા સેહગામેં કુમરીકી તરેહ,
પર કહીં વોહ ગેર તે મરવે ચમન મીલતા નહી,
કટે તલવોમે ચુભ હય જાકે અબ કુદું કહા
બેરીઆમે મેરા નાજુક બદન મીલતા નહી
સુરતે ફરહાદ મેને છાંન મારે સબ પહાડ,
પર કોઇ ઊસતાદ સા સીરી સખુન મીલતા નહી.

(રાજા ઇંદરને ખુશ હોકર જોનકો સાલીરૂમાલ દીયા જબ જોગનને જવાબ દીયા.)

રૂમાલ ઊનકો દીજીએ જો તંગ દસ્ત હય,
ફકીર અપની કમલીમે મસ્ત હય
ઇશકકી ગમીને મારા હય,
પસેમાનીસે કીનારા હા.

રાજા ઇંદરને જોગનકો કોલ દીયા ઓર જોગનને ગુલફાંમકી તલાબ મે એક ગજલ સુનાઇ.)

હોતાહે કોઇ આનમે અબ કામ હમારા,
અબ દીજીએ ઇનામમે ગુલફામ હમારા.
અબ ચાહસે યુસુફકો નીકલવાયે હમારે,
ઘુમતા હય અંધેરેમે દીલ આરામ હમારા.
આશકને તેરે માંગલીયા રાજસે તુજકો,
દેખાવે કોઇ ઊસકો યે પૈગામ હમારા.

આ જાએ અગર તારનો છનીને લગાયા,
સીનેમે તપાંહે દીલે ના કામ હમારા.
અબ વસ્લકી લુટેંગે મઝે ખલ્કમેં બેખોફ,
આગાજમેં બેહતર હુવા અંજામ હમારા.
મંગલ ઇસમે શેહજાદેકો અબ દેર ન કીજીયે,
નામ આપકાહો ખલ્કમે ઓર કામ હમારા.
અલ્લાહ મદદન રહે હર હલમે ઊસતાદ,
કર સકતી ; ક્યા ગર્દીશ અય્યામ હમારા.

(રાજા ઇંદરને સબ્જપરીકો પચરાજી ઓર લાલદેવકો હુકમ કીયા શેહજાદેકો કૈદમસે આજાદ કરના.)

અરે વાતદેર ભામ તરફ જબરફ આ,
બડા મુજકો જોગનને ધોકા દીયા.
બનાવટકોથી સારી જાદુગરી
નહી આદમી સબ્જ હય યે પરી,
ખામે જરકી આદમ ન યહાં લાઈથી,
છુડાને ગીરફતાર કો આઇથી,
કભી ઊસકો મીલતા ન વોહ ગુલઉઝાર,
મગર ખાસ હારા હું મે તીન બાર,
નીકાલ અબ કુવેંસે તુ ગુલફામકો,
હવાલે કર ઊસ નેક અંજામકો

ગુલફાંમ ઓર સબ્જ પરીકા મીલાપ ઓર દોનો
અપનાં હાલ સુનાતે

સબ્જપરી—કેહરથા હિજરથા ક્યા મનકી જુદાઇ તેરી,
મેરે ખાલીકને મુજે શકલ દીખાઇ તેરી.
શાહજાદા—ખાક હર મુહ પે મલી બાલકે સરકે બીખરે,
હાયે ઈસ ઇશકને ક્યા સકલ બનાઇ તેરી.
સબ્જપરી—કુજ પે હોનાંથા જો કુછ હો ગયા ઇશકા નહી ગમ,
હોગઇ કૈદ મુસીબતસે રેહાઇ તેરી,
શાહજાદા—તું મેરે આગે નીકાલી ગઇથી નોચકપર,
રાજા તક બીર કુછ કીસતરેહ રસાઈ તેરી.
સબ્જપરી—બનકે જોગન કુછ ઇન્દરકી સભામે દાખીલ,
ફીર યહાં આકે મુજે બેચાકે લાઇ તેરી.

શાહજાદા—કેહકે રાજાસે મુજે કીસને દીખલાયા, તુજકો
દુશમને જાથી મેરી જાન જુદાઇ તેરી,

સબજપરી—આહે ઓર નાજકે રાજાકો રીજાયા મેને,
તબ મુલાકાત મોઅસર મુજે આઇ તેરી.

શાહજાદા—જરકી તાલેબ ન હુઈ મુજકો લગા નાગનસે,
અબ સરફ લે ગઇ શાદી પે ગદાઇ તરી,

સબજપરી—દેવ કમબખતને કીસ જોરસે ગોયા પકડા,
હો ગઇ લાલ નગનકત સે કલાઇ તેરી,

શાહજાદા—મકીજે ફંશકનો સાગ તેરા જોબન લુટા,
આછી સુરત બ ખુદા મયને ન પાઇ તેરી,

સબજપરી—કેહને કુન્દીગા બીમાનસે તુજકો બહતર,
ઘરમે પે ચલકે કરુંગી મે દવાઇ તેરી,

શાહજાદા—પીંડલીયાં મુજ હય તલવામેં ચુભે હય કાટે,
ખાર દેતી હય મુજે એરહને પાઇ તેરી,

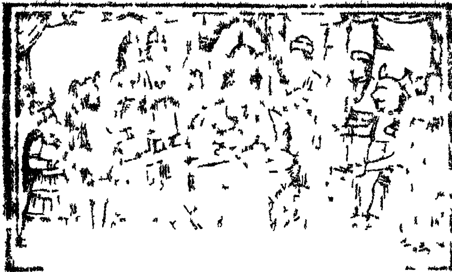
સબજપરી—મુજકો દંગન હુઇ પાપોશકી શદકેસે હુઇ,
જાન અલ્લાને ગુલફામ બચાઇ તેરી,

શાહજાદા—મેં તેરે હાથ લગા તુ મેરે ફંદેમેં ફસી,
મેરા મતલબ હુવા ઉમ્મેદ બરયાઇ તેરી,

સબજપરી—હે તમન્ના મેરે દીલમેંકે આપ હશર તલક,
ફજલે ઉસતાદસે દેખું ના જુદાઈ તેરી.

**સબજપરી શાહજાદેકો અગલમે લે સબજ પરીયોંકે સાથ
મુબારક બાદી ગાતી હય.**

સાદીએ જલવેએ ગુલફામ મુબારક હોવે,
એશો અશતરકા સરંજામ મુબારક હોવે,
બાદ મુદ્દતકે હસીનોકા નસીબા જાગા,
ફરસે રાહત પેં અબ આરામ મુબારક હોવે.
સરવ કુંમરીકો મુબારકહો બુલબુલકો ગુલ,
હમકો યે સરવે ગુલઅંદામ મુબારક હોવે.
પી સુકે ખુને જીગર હિજરમે જો બરબરકે,
અરમાવે, વસલકા અબ જામ મુબારક હોવે.



તખ્તપર હમકો મુબારક હો જલાસે પીન્હા,
ગેરકો ગન્દસે એહ્‌ત્રામ મુબારક હોવે
હો ચુકી રશકસે બદનામ બડી મુદ્દતસે,
અબ જમાનેમે હમ નામ મુબારક હોવે.
જા અનશાઓકી ન કદરમે ફસી તાઝેદ દીલ,
ગેશુગોકા હમ અબ દામ મુબારક હોવે
દુર જન્નતમે મુબારક હો ફલકકો તારે,
બાગકો ગુલ હમે ગુલફામ મુબારક હોવે
છીને શાહજાદેકો અબ ગઝલ ન હમસે ઊસતાદ,
એહ અમાનત શુએહ ઓ સામ મુબારક હોવે

તમામ શુદ.

——⁕○⁕——

ગઝલે અમાનત

અપસે પુર નુર નહી દેખ હવ પ્યારે તલવે
આરઝે હુરસે બેહતર હય તુમારે તલવે
આશના એડીયાં રખઉગે મીસાલે બીસમીલ
નાઝસે માજ ન દરીયા કે કીનારે તલવે
જીતેજી દીદ કા લપકા ન છુટા આંખોસે
કુચા મરદીમેં ન હીમ્મત કભી હારે તલવે
અબ જુનું ચુમીએ જંગલમેં તેરા દેહનાપાંઉ
[illegible] ગએ બારે શુગોલોસે હમારે તલવે
[illegible]

સુરત પા સે નઝર આતે હંય તુમારે તલવે
ખાક સોતે મેં અમાનત મઝે ઉસ ગુલ કી તરફ
ખલીશે ખાર કે કબુલ હય હમારે તલવે

ગઝલે અમાનત

ફરતે રંગી કો ન ઉસકે કીસી ઉનવાં પોંહચે
આપસે પાએગા કહાં પંઝએ મીઝગાં પોંહચે
મરતેહી ભુલ ગયે કાફીરો દીદાર મઝે
અર્શ પોંહચે ન લહદપર ન ફરસહમાં પોંહચે
[illegible]
[illegible]
ખુલતા કયા હય [illegible] કે [illegible]
[illegible] પોંહચે [illegible] પોંહચે
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] કરને કે [illegible] પોંહચે
[illegible]
[illegible] મઝીલપે મગર [illegible] સામાં પોંહચે
ન અમાનત [illegible] કોનસી મુશકીલ આસાન
[illegible] નામ મદદ કો શાહે મરદાં પોંહચે

ઘર બયઠે જમાનેભરકી સેર કરો.

ગુલ્કેસુલતાની યાને હુરેઆરામ	૦—૬—૬	કિસ્સા [illegible]	૦
[illegible]ની લડકી	૦—૬—૦	મસનવી [illegible]	
અજાનએ ઐશ	૦—૭—૦	[illegible]	૦—૧—૦
નેક અસલત	૦—૬—૦	કીસ્સા હાતમ તાઈ	૧—૦—૦
ઈન્દ્રસભા અાતમાીર	૦—૨—૦	કિસ્સા ગુલસનો બર	૦—૬—૦
નાવેલ જવાન બીવી	૦—૬—૦	આરામ ફીત હદીસ	૦—૮—૦
નાવેલ પીઆરીકા આસીક	૦—૩—૦	નાટક બાપકા કાતીલ	૦—૬—૦
નાવેલ કમતી [illegible]	૦—૬—૦	નાટક ફરેબે મોહબ્બત	૦—૮—૦
ગમ્જે મહફીલ	૦—૬—૦	માસે માશુકા	૦—૨—૦
આગાઈ બુલબુલ	૦—૨—૦	મનપિં[illegible] કતી	૦—૨—૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	૦—૨—૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
નુરનામા	[illegible]	સુરે-યાસીન	[illegible]
સકરાતનામા	૦—૨—૦	[illegible]	[illegible]
બુજાકી રહેમત	૦—૨—૦	કિસ્સા હલીમાદાઈ	૦—૨—૦
મોજઝા રસુલે ખુદા	૦—૨—૦	કિસ્સા આદમ	૦—૨—૦
શહાદતનામા	૦—૨—૦	મસનવી ફરેબે [illegible]	૦—૮—૦
મોલુદ ગુલઝારે જન્નત	૦—૮—૦	નાટક [illegible]	૦—૮—૦
હીએતુલ મુસ્લેમી	૦—૮—૦	નાટક સૈયદે હવોસ	૦—૬—૦
જેરૂમ શોહદા યાને		નાવેલ મલનકી બેટી	૦—૧૨—૦
૧૦ મજલીસ	૧—૦—૦	કિસ્સા કુસાને અલતરાબ	૦—૧—૦

જરૂરી ઈત્તલા.

બહાર ગામેંકે ખરીદારોંકો કીતાબેં મગાતે વખત અપના પુરા-પતા યાને નામ-મુકામ-પોસ્ટ જીલ્લા—તાલુકા—સાફ સાફ પતમે લીખના ચાહીએ. ખત સાફ ન લીખાનેસે ઉસ ખતકા માલ વા જવાબ નહી દીયા જાતા. ઓર ૧ એક રૂપેસે કમકા વી. પી. પારસીલ ભેજા નહી જાતા. કીતાબ મીલનેકા પતા

હસેન [illegible] બુકસેલર. [illegible] નં. ૪ મુંબાઈ